

Regeringens proposition

1984/85: 55

om beskattning och folkbokföring av viss personal på främmande maktens beskickningar och lönade konsulat;

beslutad den 1 november 1984.

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

KJELL-OLOF FELDT

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att lokalanställd personal vid främmande maktens beskickningar och lönade konsulat här i riket som inte är svenska medborgare och deras anhöriga i fråga om beskattning och folkbokföring skall behandlas på samma sätt som svenska medborgare med sådan tjänst och deras anhöriga.

1 Förslag till

Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370)

Härigenom föreskrivs att 70 § 1 och 2 mom. kommunalskattelagen (1928: 370) skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

70 §

1 mom.¹ Person, som tillhört främmande makts *härvarande* beskickning eller lönade konsulat eller beskickningens eller konsulatets betjäning och som *icke* varit svensk medborgare, anses i beskattningshänseende *icke* hava varit här i riket bosatt. För inkomster, vilka enligt föreskrifterna i denna lag beskattas i hemortskommunen, skall skatt av sådan person utgöras i den kommun här i riket, där han under *det* år, som närmast föregått *taxeringsåret*, först haft sitt egentliga bo och hemvist eller, utan att sådant fall förelegat, stadigvarande vistats.

1 mom. *En* person, som *har* tillhört främmande makts beskickning eller lönade konsulat *här i riket* eller beskickningens eller konsulatets betjäning, som *inte har* varit svensk medborgare och som *inte var bosatt här i riket när han kom att tillhöra beskickningen eller konsulatet eller beskickningens eller konsulatets betjäning* anses i beskattningshänseende *inte ha* varit bosatt här i riket. För inkomster, vilka enligt föreskrifterna i denna lag beskattas i hemortskommunen, skall skatt av sådan person utgöras i den kommun här i riket, där han under *beskattningsåret* först haft sitt egentliga bo och hemvist eller, utan att sådant fall förelegat, stadigvarande vistats.

Vad ovan sagts gäller *jämväl* sådan persons make, barn under 18 år och enskilda tjänare, *därest* de bott hos honom och *icke* varit svenska medborgare.

Vad ovan sagts gäller *också* sådan persons make, barn under 18 år och enskilda tjänare *om de har* bott hos honom och *inte har* varit svenska medborgare.

2 mom. *Svensk medborgare*, som tillhört främmande makts *härvarande* beskickning eller lönade konsulat eller beskickningens eller konsulatets betjäning, är frikallad från skattskyldighet för inkomst av sin tjänst hos den främmande makten.

2 mom. *En person*, som *har* tillhört främmande makts beskickning eller lönade konsulat *här i riket* eller beskickningens eller konsulatets betjäning *utan att omfattas av bestämmelserna i 1 mom.* är frikallad från skattskyldighet för inkomst av sin tjänst hos den främmande makten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering.

¹ Senaste lydelse 1972: 765.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 18 § 1 och 2 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

18 §

1 mom.² Person, som tillhört främmande makts *härvarande* beskickning eller lönade konsulat eller beskickningens eller konsulatets betjäning och som *icke* varit svensk medborgare, anses i beskattningshänseende *icke* hava varit här i riket bosatt. Sådan person åtnjuter, förutom den inskränkning i skattskyldigheten som följer av vad nu sagts, frikallelse från skattskyldighet för inkomst genom utdelning å andelar i svenska ekonomiska föreningar. Skatt skall av person, varom nu är fråga, utgöras i den kommun här i riket, där han under beskattningsåret först haft sitt egentliga bo och hemvist eller, utan att sådant fall förelegat, stadigvarande vistats.

Vad ovan sagts gäller *jämväl* sådan persons make, barn under 18 år och enskilda tjänare, *därest* de bott hos honom och *icke* varit svenska medborgare.

2 mom. *Svensk medborgare*, som tillhört främmande makts *härvarande* beskickning eller lönade konsulat eller beskickningens eller konsulatets betjäning, är frikallad från skattskyldighet för inkomst av sin tjänst hos den främmande makten.

1 mom. *En* person, som *har* tillhört främmande makts beskickning eller lönade konsulat *här i riket* eller beskickningens eller konsulatets betjäning, som *inte har* varit svensk medborgare och som *inte var bosatt här i riket när han kom att tillhöra beskickningen eller konsulatet eller beskickningens eller konsulatets betjäning* anses i beskattningshänseende *inte ha* varit bosatt här i riket. *En* sådan person åtnjuter, förutom den inskränkning i skattskyldigheten som följer av vad *som* nu sagts, frikallelse från skattskyldighet för inkomst genom utdelning *på* andelar i svenska ekonomiska föreningar. Skatt skall av person, varom nu är fråga, utgöras i den kommun här i riket där han under beskattningsåret först haft sitt egentliga bo och hemvist eller, utan att sådant fall förelegat, stadigvarande vistats.

Vad ovan sagts gäller *också* sådan persons make, barn under 18 år och enskilda tjänare *om de har* bott hos honom och *inte har* varit svenska medborgare.

2 mom. *En* person, som *har* tillhört främmande makts beskickning eller lönade konsulat *här i riket* eller beskickningens eller konsulatets betjäning *utan att omfattas av bestämmelserna i 1 mom.* är frikallad från skattskyldighet för inkomst av sin tjänst hos den främmande makten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 770.

² Senaste lydelse 1972: 766.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt

Härigenom föreskrivs att 18 § lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Person, som tillhört främmande makts *härvarande* beskickning eller lönade konsulat eller beskickningens eller konsulatets betjäning och som *icke* varit svensk medborgare, anses i beskattningshänseende *icke hava* varit här i riket bosatt. Sådan person åtnjuter, förutom den inskränkning i skattskyldigheten som följer av vad nu sagts, frikallelse från skattskyldighet för förmögenhet, som *utgöres* av andelar i svenska ekonomiska föreningar. Skatt skall av person, varom nu är fråga, utgöras i den kommun här i riket, där han under beskattningsåret först haft sitt egentliga bo och hemvist eller, utan att sådant fall förelegat, stadigvarande vistats.

Vad ovan sagts gäller *jämväl* sådan persons make, barn under 18 år och enskilda tjänare, *därest* de bott hos honom och *icke* varit svenska medborgare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering.

Föreslagen lydelse

18 §²

En person, som *har* tillhört främmande makts beskickning eller lönade konsulat *här i riket* eller beskickningens eller konsulatets betjäning, som *inte har* varit svensk medborgare och som *inte var bosatt här i riket när han kom att tillhöra beskickningen eller konsulatet eller beskickningens eller konsulatets betjäning*, anses i beskattningshänseende *inte ha* varit bosatt här i riket. Sådan person åtnjuter, förutom den inskränkning i skattskyldigheten som följer av vad nu sagts, frikallelse från skattskyldighet för förmögenhet, som *utgörs* av andelar i svenska ekonomiska föreningar. Skatt skall av person, varom nu är fråga, utgöras i den kommun här i riket, där han under beskattningsåret först haft sitt egentliga bo och hemvist eller, utan att sådant fall förelegat, stadigvarande vistats.

Vad ovan sagts gäller *också* sådan persons make, barn under 18 år och enskilda tjänare *om de har* bott hos honom och *inte har* varit svenska medborgare.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 859.

² Senaste lydelse 1972: 767.

4 Förslag till

Lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623)

Häri genom föreskrivs att 22 § 1 mom. taxeringslagen (1956: 623)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §

1 mom.² Nedannämnda skattskyldiga äro, där ej annat följer av stadgandet i 3 mom., skyldiga att utan anmaning till ledning för egen taxering avlämna deklaration (*självydeklaration*), nämligen:

1) aktiebolag, ekonomisk förening, sparbank, ömsesidig skadeförsäkringsanstalt och aktiefond ävensom sådan stiftelse, fond eller inrättning som har till huvudsakligt ändamål att tillgodose viss familjs, vissa familjers eller bestämda personers ekonomiska intressen.

2) annan juridisk person, om dess bruttointäkter av en eller flera förvärvskällor under beskattningsåret uppgått till sammanlagt minst 100 kronor.

3) fysisk person, vilkens bruttointäkter av en eller flera förvärvskällor under beskattningsåret uppgått, om han varit här i riket bosatt under hela beskattningsåret och under denna tid icke erlagt sjömansskatt, till sammanlagt minst 6 000 kronor och eljest till sammanlagt minst 100 kronor.

4) fysisk eller juridisk person, vilkens tillgångar av den art som anges i 3 § 1 mom. lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt, vid beskattningsårets utgång haft ett värde överstigande 400 000 kronor eller, såvitt angår sådan juridisk person som avses i 6 § 1 mom. b) nämnda lag, 25 000 kronor, samt

5) fysisk eller juridisk person, för vilken garantibelopp för fastighet skall upptagas såsom skattepliktig inkomst.

Vid bedömandet av fysisk eller juridisk persons deklarationsskyldighet enligt punkterna 2)–4) skall hänsyn icke tagas till sådan inkomst eller förmögenhet, för vilken den fysiska eller juridiska personen icke är skattskyldig enligt kommunalskattelagen (1928: 370), lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt eller lagen om statlig förmögenhetsskatt.

Har makar, som ingått äktenskap före ingången av beskattningsåret och levt tillsammans under större delen därav, var för sig haft inkomst eller förmögenhet, skall vardera makens deklarationsskyldighet bedömas med hänsyn till makarnas sammanlagda inkomst och förmögenhet.

Skall skattskyldig enligt lagen om statlig förmögenhetsskatt taxeras för förmögenhet, som tillhör barn eller annan, skall hänsyn därtill tagas vid deklarationsskyldighetens bedömande.

Vid tillämpning av vad i första stycket vid 3) är stadgat, skall svensk medborgare, som under beskattningsåret tillhört svensk beskickning hos utländsk makt, svensk permanent delegation hos

Vid tillämpning av vad i första stycket vid 3) är stadgat, skall svensk medborgare, som under beskattningsåret tillhört svensk beskickning hos utländsk makt, svensk permanent delegation hos

¹ Lagen omtryckt 1971: 399.

² Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 773.

³ Senaste lydelse 1983: 1091.

Nuvarande lydelse

mellanstatlig organisation eller lönat svenskt konsulat eller beskickningens, delegationens eller konsulatets betjäning och som på grund av sin tjänst varit bosatt utomlands, anses ha varit bosatt här i riket. Detsamma skall gälla sådan persons make samt barn under 18 år, om de har varit svenska medborgare och har bott hos honom. Person, som under beskattningsåret tillhört främmande makts *härvarande* beskickning eller lönade konsulat eller beskickningens eller konsulatets betjäning och som *icke* varit svensk medborgare, *så ock sådan persons make, barn under 18 år och enskilda tjänare, om de har bott hos honom och icke har varit svenska medborgare*, anses däremot vid tillämpningen av vad i första stycket vid 3) är stadgat *icke* ha varit här i riket *bosatta*.

Föreslagen lydelse

mellanstatlig organisation eller lönat svenskt konsulat eller beskickningens, delegationens eller konsulatets betjäning och som på grund av sin tjänst varit bosatt utomlands, anses ha varit bosatt här i riket. Detsamma skall gälla sådan persons make samt barn under 18 år, om de har varit svenska medborgare och har bott hos honom. *En* person, som under beskattningsåret *har* tillhört främmande makts beskickning eller lönade konsulat *här i riket* eller beskickningens eller konsulatets betjäning, som *inte* har varit svensk medborgare och som *inte* var bosatt här i riket när han kom att tillhöra beskickningen eller konsulatet eller beskickningens eller konsulatets betjäning, anses däremot vid tillämpningen av vad i första stycket vid 3) är stadgat *inte* ha varit bosatt här i riket. Detsamma skall gälla *sådan persons make, barn under 18 år och enskilda tjänare om de har bott hos honom och inte har varit svenska medborgare*.

I fråga om deklarationsskyldighet för dödsbo efter skattskyldig, som har avlidit under beskattningsåret, skall tillämpas vad som skulle ha gällt för den avlidne.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering.

5 Förslag till

Lag om ändring i folkbokföringsförordningen (1967: 198)

Härigenom föreskrivs att 26 § folkbokföringsförordningen (1967: 198) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Den som tillhör främmande makts beskickning eller lönade konsulat eller dess betjäning *kyrkobokföres* endast om han är svensk medborgare. Detta gäller även sådan persons familjemedlem eller tjänare.

Föreslagen lydelse

26 §

Den som tillhör främmande makts beskickning eller lönade konsulat eller dess betjäning *kyrkobokföres* endast om han är svensk medborgare *eller om han, utan att vara svensk medborgare, var bosatt här när han kom att tillhöra beskickningen eller konsulatet eller dess betjäning.* Detta gäller även sådan persons familjemedlem eller tjänare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985.

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1984-11-01

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden I. Carlsson, Feldt, Sigurdson, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Bodström, Göransson, Dahl, R. Carlsson, Hellström, Thunborg, Wickbom

Föredragande: statsrådet Feldt

Proposition om beskattning och folkbokföring av viss personal på främmande makters beskickningar och lönade konsulat

1 Inledning

Sverige har biträtt Wienkonventionerna av år 1961 och 1963 om diplomatiska resp. konsulära förbindelser. Konventionernas regler om immunitet och privilegier tar bl.a. upp beskattningsfrågor. Reglerna är införlivade med svensk rätt genom lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall. I lagen anges att konventionsreglerna gäller utan hinder av bestämmelserna i andra författningar. Detta medför att skatteförfattningarnas regler om skattskyldighet m.m. för personal vid utländska beskickningar och lönade konsulat i Sverige får reell betydelse endast i den mån privilegierna eller kretsen av berörda personer utvidgas genom dem.

De svenska skattereglerna innebär i vissa avseenden en mera vidsträckt skattebefrielse än som följer av konventionerna. I skilda sammanhang har en översyn av de berörda interna beskattningsreglerna påkallats. Det har bl.a. gjorts gällande att en anpassning av de interna reglerna till överensstämmelse med konventionsreglerna borde komma till stånd. Denna fråga bereds f.n. inom finansdepartementet.

De interna svenska beskattningsreglerna har emellertid kritiserats även från andra utgångspunkter. Det har då gjorts gällande att den tekniska utformningen av de inskränkningar i skattskyldigheten, som berör personer vilka inte tillförsäkras några förmåner i konventionerna, ger ett oacceptabelt resultat för vissa av dem. Bakgrunden till denna kritik är att personer som inte är svenska medborgare och deras makar, barn under 18 år och enskilda tjänare, om de inte är svenska medborgare, normalt skall beskattas som här i riket inte bosatta personer, när någon av makarna tar anställning på en utländsk beskickning eller lönat konsulat här, även om de varit bosatta här före anställningens början. Kritiken tar fasta på att den

anhörige som har inkomst från svensk arbetsgivare och beskattas för denna, inte har rätt till allmänna avdrag eller grundavdrag.

Jag avser att nu ta upp frågan om att undanröja den berörda särbehandlingen av här bosatta personer som inte är svenska medborgare. Förslaget omfattar förutom ändrade beskattningsregler också motsvarande ändringar i folkbokföringslagstiftningen.

2 Föredragandens överväganden

2.1 Beskattningen

2.1.1 Gällande ordning

Wienkonventionerna av år 1961 och 1963 om diplomatiska resp. konsulara förbindelser innehåller regler om immunitet och privilegier på bl.a. beskattningsrättens område. Reglerna är införlivade med svensk rätt genom lagen om immunitet och privilegier i vissa fall. Enligt lagen gäller konventionsreglerna utan hinder av bestämmelserna i andra författningar.

Svensk beskattningsrätt innehåller emellertid regler från tiden före konventionernas tillkomst som innebär att vissa personer som har tillhört en *främmande makts beskickning* eller *lönade konsulat* här, utan att vara att anse som diplomatiska företrädare, eller beskickningens eller konsulatets betjäning får en förmånligare behandling i beskattningshänseende än vad konventionerna förutsätter. Det gäller dels den som är svensk medborgare, dels den som inte är svensk medborgare men som var bosatt här när han fick sådan ställning (s.k. lokalanställda).

Sålledes är en svensk medborgare med sådan ställning frikallad från skattskyldighet för inkomst av sin tjänst hos den främmande makten. Bestämmelser om detta finns i 70 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928: 370), KL, och 18 § 2 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt, SIL.

Vidare gäller att en lokalanställd som inte är svensk medborgare beskattas för inkomst och förmögenhet på samma sätt som en person som inte är bosatt här. Motsvarande inskränkningar i skattskyldigheten tillerkänns en sådan persons make, barn under 18 år och enskilda tjänare som bor hos honom och som inte är svenska medborgare. Bestämmelser om detta finns i 70 § 1 mom. KL, 18 § 1 mom. SIL och 18 § lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt, SFL.

Den som inte är bosatt i Sverige är enligt 53 § 1 mom. första stycket a KL och 6 § 1 mom. a SIL skattskyldig bara för vissa inkomster. Bland dessa kan nämnas härifrån uppburen lön för arbete som utförts här, socialförsäkringsförmåner samt inkomst av fastighet och rörelse i riket. Lön från en främmande makts beskickning eller lönade konsulat anses inte uppburen härifrån.

I fråga om förmögenhetsskatten innebär bestämmelserna i huvudsak att skattskyldighet föreligger för här i riket nedlagd förmögenhet utom svenska aktier samt andelar i svenska aktiefonder och svenska ekonomiska föreningar (6 § 1 mom. första stycket c och 18 § SFL).

De inskränkningar i skattskyldigheten som tillerkänns personer som inte är svenska medborgare innehåller bl.a. frihet från skattskyldighet för inkomst från en främmande makts beskickning eller lönade konsulat samt för inkomst av kapital. Det sätt på vilket inskränkningarna uppnås för å andra sidan med sig att en sådan person inte är berättigad till allmänna avdrag eller grundavdrag (anvisningarna till 70 § KL).

Vid en genomgång av de rättsregler som inverkar på beskattningen av de ovan berörda persongrupperna bör dubbelbeskattningsavtalens regler också uppmärksammas. I flertalet sådana avtal har Sverige tillerkänts rätt att beskatta lön som utbetalats av annan stat om arbetet utförts här och mottagaren är en person med hemvist här som antingen är svensk medborgare eller medborgare i annan stat än anställningsstaten som har tagit hemvist här av annat skäl än för att utföra det ifrågavarande arbetet. Regeln är utformad i anslutning till den reglering av saken som OECD:s modellavtal av år 1977 innehåller. Utformningen av denna reglering är i sin tur betingad av innehållet i Wienkonventionerna. Som framkommit av redogörelsen för skatteförfattningarnas bestämmelser utnyttjar Sverige inte den beskattningsrätt som dessa avtal ger. Vissa avtal tillägger Sverige än längre gående beskattningsrätt. Av särskild betydelse i detta sammanhang är de regelmässigt i dubbelbeskattningsavtalen förekommande klausulerna med förbud mot diskriminering. Klausulernas innebörd är att om en medborgare i en avtalslutande stat är skattskyldig i en annan avtalslutande stat, denna inte skall utsätta personen i fråga för en annorlunda eller mer tyngande beskattning än de egna medborgarna utsätts för i motsvarande situation.

2.1.2 Behovet av ändrade regler

Som jag inledningsvis nämnde har kritik framförts mot de nu gällande beskattningsreglerna från skilda utgångspunkter. Det saknas emellertid f.n. tillräckligt underlag för ett ställningstagande till de tankar på mera omfattande förändringar av reglerna som har framförts. Inom finansdepartementet pågår arbete med att sammanställa sådant underlag.

En del av den framförda kritiken kan emellertid tas upp nu. Jag avser då den kritik som har tagit fasta på att reglerna leder till resultat som skulle kunna anses oförenliga med de klausuler om likabehandling av skattskyldiga oavsett medborgarskap som förekommer i dubbelbeskattningsavtalen.

Bakgrunden till denna kritik är att det har förekommit att personer som varit bosatta i Sverige, ibland sedan lång tid, utan att vara svenska medborgare har blivit oförmånligt behandlade i beskattningshänseende på grund av sitt medborgarskap när hans eller hennes, likaså utländske, make

har tagit anställning på en främmande makts beskickning eller lönade konsulat här. Det som då inträffat är att den make som varit skattskyldig för inkomst här, t.ex. lön från en svensk arbetsgivare, har fått höjd inkomstskatt till följd av att hans eller hennes rätt till allmänna avdrag och grundavdrag bortfallit.

Det kritiserade förhållandet är en följd av att de anställda på utländska beskickningar och lönade konsulat här som inte är svenska medborgare och vissa personer med anknytning till dem skall beskattas som här i riket inte bosatta personer även om de faktiskt varit bosatta här innan de tog den ifrågavarande anställningen.

Den berörda kritiken har framförts av vissa stater med vilka Sverige har ingått dubbelbeskattningsavtal och av enskilda personer som har drabbats av de angivna effekterna. Riksdagens ombudsmän har också ansett det motiverat med en översyn av reglerna.

Mot denna bakgrund anser jag att reglerna redan nu bör ändras.

2.1.3 Föredragandens förslag

Av förarbetena till kommunalskattelagen (prop. 1927 nr 102 s. 485, SOU 1924:53 s. 27, 28 och 451) framgår att den skattefrihet som tillerkänns personalen på främmande makters beskickningar och lönade konsulat har tillskapats främst av hänsyn till främmande makter. Bestämmelserna har sitt ursprung i en tid då personalen vanligen kom hit från anställningslandet för att utföra arbete på beskickningen eller konsulatet. Situationen är väsentligt annorlunda i dag och skatteförfattningarnas regler har inte förändrats i takt med konventions- och avtalsrätten. Reglerna framstår därför i vissa avseenden som föråldrade. I avvaktan på ytterligare underlag för ett ställningstagande till en mera omfattande förändring av reglerna vill jag dock inte föreslå några ändringar som rör skattskyldigheten för inkomster från främmande makters beskickningar och lönade konsulat. Som jag tidigare sagt bör emellertid de problem som drabbar vissa personer med anknytning till anställda på sådana utan svenskt medborgarskap få sin lösning.

De personer som berörs är makar, barn under 18 år och enskilda tjänare som bor hos den anställde och som inte är svenska medborgare. Med hänsyn till den nära anknytning som i praktiken nästan alla de berörda har till den anställde kan det enligt min mening inte komma i fråga att för det ändamål som nu är aktuellt tillskapa regler som går ut på att den anställde ensam skall vara att anse som inte bosatt här i riket.

Mot denna bakgrund finner jag en lämplig lösning vara att de personer utan svenskt medborgarskap som var bosatta här innan de kom att tillhöra en främmande makts beskickning eller lönade konsulat eller beskickningens eller konsulatets betjäning och deras makar, barn under 18 år och enskilda tjänare, om de bor hos den anställde och inte är svenska medborgare framdeles beskattas enligt de regler som nu gäller för svenska medborgare i motsvarande situation.

En sådan lösning innebär att den anställde inte blir beskattad för inkomster av sin tjänst hos den främmande makten, men att han eller hon i övrigt liksom de anhöriga blir beskattad som en här i riket bosatt person. Detta innebär att vissa skatteförmåner som är förenade med de berördas nuvarande skatterättsliga status går förlorade för dem. Jag avser då bl.a. friheten från skattskyldighet för inkomst av kapital. En väsentlig fördel för de skattskyldiga som följer av förslaget är att de blir berättigade till bl.a. allmänna avdrag och grundavdrag.

Den ändring av inkomstbeskattningen som jag således anser bör komma till stånd innebär att 70 § 1 och 2 mom. KL samt 18 § 1 och 2 mom. SIL får ändrad lydelse. Ändringarna i inkomstbeskattningen bör enligt min mening åtföljas av en motsvarande ändring av förmögenhetsskattereglerna. Jag föreslår därför att den aktuella gruppen skattskyldiga utesluts ur den krets av personer som ges skatteförmåner i 18 § SFL. Detta innebär att de blir fullt skattskyldiga här i riket för förmögenhet. Skyldigheten att avge allmän självdeklaration bör anpassas till de ändrade beskattningsreglerna. En ändring bör därför göras i 22 § 1 mom. taxeringslagen (1956:623). Jag föreslår att de nya reglerna skall träda i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering.

2.2 Kyrkobokföringen

De nuvarande speciella reglerna om beskattning av lokalanställd personal på främmande makters beskickningar och lönade konsulat här har sin motsvarighet i folkbokföringslagstiftningen. Enligt 26 § folkbokföringsförordningen (1967:198) kyrkobokförs nämligen den som tillhör främmande makts beskickning eller lönade konsulat eller dess betjäning endast om han är svensk medborgare. Detsamma gäller sådan persons familjemedlemmar och tjänare. Enligt entydig praxis tillämpas bestämmelsen på alla kategorier beskicknings- och konsulatspersonal. Denna ordning medför ibland att personer som inte tillförsäkras någon immunitet eller några privilegier i Wienkonventionerna utesluts från kyrkobokföringen. Bestämmelsen är ett undantag från den allmänna regel för svensk folkbokföring som säger att den som är bosatt här också skall vara kyrkobokförd här.

Kyrkobokföringen spelar en stor roll för den enskilde. Den inverkar direkt på hans rösträtt. På många områden där rättsverkningar är knutna till bosättningen avgörs bosättningsfrågan med ledning av folkbokföringslagstiftningens bosättningsbegrepp. Kyrkobokföringen får genom detta stor betydelse för rätten till exempelvis barnbidrag och sjukpenning. Till detta kommer att många myndigheter får löpande eller periodisk avisering från folkbokföringsmyndigheterna. Genom dessa aviseringar kommer den enskilde automatiskt till sin rätt i fråga om bidrag och andra sociala förmåner.

Det är enligt min mening lämpligt att de personer som inte tillförsäkras immunitet och privilegier i konventionerna kyrkobokförs på samma sätt som andra personer som bor här i landet. Jag föreslår därför att undantagsregeln inte längre skall gälla lokalanställda som inte är svenska medborgare och deras anhöriga. De skall således inte längre uteslutas från kyrkobokföringen utan samma regler skall gälla för dem som för svenska medborgare i motsvarande situation. Förslaget gäller som nämnts bara lokalanställd personal, dvs. personer som var bosatta här när de blev anställda på en utländsk beskickning eller ett lönat konsulat. Förslaget föranleder ändring av 26 § folkbokföringsförordningen.

3 Upprättade lagförslag

I enlighet med det anförda har inom finansdepartementet upprättats förslag till

1. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370),
2. lag om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt,
3. lag om ändring i lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt,
4. lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623),
5. lag om ändring i folkbokföringsförordningen (1967: 198).

Lagstiftningsärendet är av enkel beskaffenhet. Lagrådets hörande kan därför undvaras.

4 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att anta förslagen.

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.

